

© YOTANKA BAERT

Het minste dat je van het haar op het menselijke lichaam kunt zeggen, is dat het intrigeert. Je kunt het aaien, kammen, vlechten, wassen, uittrekken. En het heeft ook een meer lugubere kant: dood haar heeft iets griezeligs. Rasa, een organisatie die kunst naar kinderen wil brengen, grijpt het thema aan om te experimenteren met een voelinstallatie voor kinderen van 2,5 tot 5 jaar, genaamd *HAAR*.

TEKST
WIETSKA VOS

Op het moment van dit interview is de expo nog volop in productie. En probeer maar eens een nog niet bestaande kunstininstallatie met allerlei soorten haar op papier weer te geven. Gelukkig vertelt bedenker Gerd Dierckx (62) met zoveel passie over het project dat we al dat haar bijna kunnen aanraken. Ze richtte een kwarteeuw geleden Rasa op en is de drijvende kracht achter de organisatie die kunst op een zintuiglijke en holistische manier naar kinderen wil brengen.

Kunst voor kleintjes

Rasa werkt aan een aanpak die kinderen toelaat om in een kunstzinnige omgeving in aanraking te komen met het beste van wat de kunstwereld te bieden heeft. “We plaatsen actuele kunst midden in de samenleving en het leven van kinderen, ook van die kids die zelden of nooit de kans krijgen om aan cultuur deel te nemen”, vertelt Dierckx.

Zintuiglijke ervaring

Rasa zet zichzelf nu voor een nieuwe uitdaging: een kunst-, voel- en speelininstallatie voor kinderen van 2,5 tot 5 jaar. “In de culturele wereld, de podiumkunsten bijvoorbeeld, is er momenteel een tendens om voor die doelgroep te werken. Daarom willen ook wij onderzoeken wat dergelijke zintuiglijke ervaringen losmaken bij jonge kinderen. En de installatie biedt een tegenwicht tegen alle commerciële beelden die kinderen tegenwoordig dag in dag uit voorgeschoteld krijgen. We zijn benieuwd of de kinderen geboeid zullen zijn en wat de installatie met ze zal doen, hoewel dat natuurlijk moeilijk meetbaar is.” Als thema koos Rasa voor haar, ‘een sensitief en levendig iets, dichtbij en lichame-lijk, voor iedereen herkenbaar’.

Harig kruipkabinet

HAAR bestaat uit een kubusvormige installatie met video's, een soundscape, een animatiefilm, collages en objecten op drie

verschillende kijkniveaus. Aan de binnenkant is er een fotowand, een kruipkabinet en een bewegende haarmobiel. De buitenwanden zijn een projectie- en illustratiewand en een wand met doestations. Rondom de kubus staan allerlei harige installaties opgesteld waarme de kinderen kunnen spelen. Rasa bracht natuurlijk alles op peuterhoogte, tussen 90 tot 104 cm.

Het kruipkabinet, die één wand van de kubus beslaat, ziet eruit als een reuzenkast met allerlei verschillende vakjes. Sommige bevatten foto's, andere laatjes of harige objecten, weer andere hebben luiken waar de kinderen doorheen kunnen kruipen om zo midden in de installatie te belanden. Daar zien ze een haarmobiel ruisend bewegen, foto's van harige mensen van over de hele wereld en een animatiefilm over haar. Bedoeling is dat de kinderen vanuit het gezellige hart van de kubus op ontdekkingsstocht gaan naar de tentoonstelling op de verschillende buitenwanden.

Met handen, voeten en

- 01 De lucky bastards die met haar mogen spelen: kinderen van 2,5 tot 5 jaar.
- 02 'Werk' van Anne Smit, een kindvriendelijke creatie met toch een stout kantje.
- 03 De ietwat enge 'Hairy Man' van Christophe Coppens.
- 04 Gehaakte mannen met lange baarden: net echt.
- 05 De Den Haagse kunstenaar Ossip leverde harige collages.
- 06 Een bijzonder spektakel, die harige dansers van choreograaf Nick Cave.

06

05

Leestip

Om haar 25ste verjaardag te vieren, organiseert Rasa op 30 september een verjaardags-festival

in Verbeke Foundation. *HAAR* beleeft dan zijn plechtige opening en tegelijk wordt het boek *Kunstogen* boven de doopvont gehouden. Het is een lees- en kijkpublicatie waarmee Rasa al wie kinderen kunst wil laten beleven, wil bijstaan. Het boek bevat reflecties, beelden, suggesties en voorbeelden van de werkwijze van Rasa. **Kunstogen, 19,50 euro, bij de boekhandel, bol.com en Exhibitions International.**

30 september in Verbeke Foundation, daarna tot 22 oktober bij Stormkop. stormkop.be, rasa.be

“Zo’n werk krijgt 10.000 kinderen over zich heen, het moet tegen een stootje kunnen”

3x haar in HAAR

In de installatie zijn werken te zien van onder anderen Nick Cave, Johanna Schweizer, Christophe Coppens, Geert Hautekiet en Anne Smit. Sommige zijn bestaande creaties, andere werden speciaal voor *HAAR* gemaakt. “Het zijn vooral duurzame stukken, want grof geschat krijgt zo’n kunstwerk tijdens een tournee 10.000 tot 15.000 kinderen over zich heen. Het moet dus tegen een stootje kunnen.” Elk ontwerp in *HAAR* heeft zijn eigen verhaal, dat Dierckx stuk voor stuk nauw aan het hart ligt.

01 *Drive by* van Nick Cave

“Deze Afro-Amerikaanse beeldende kunstenaar is een echt multitalent. In zijn video toont hij dansers in harige kostuums die op een dynamische manier bewegen. Hoewel het film is, ervaar je het toch als een zintuiglijke ervaring: je kunt de mensen bijna aanraken.”

02 *Hairy Man* van Christophe Coppens

“Alweer zo’n veelkunner. Coppens is natuurlijk bekend als modeontwerper, maar hij is ook bezig met opera, scenografie en design. Hij creëerde een harige figuur, de ‘Hairy Man’, die knuffelbaar is, maar tegelijk wat eng. Voor dat spanningsveld zijn kinderen erg gevoelig.”

03 *Werk* van Anne Smit

“Grafica Anne Smit maakte in opdracht van Rasa een fries waarin haar een belangrijke rol speelt. Een deel ervan kunnen de kinderen kammen en vlechten. Bij Anne Smit is er ook altijd een ‘hoek af’: ze laat haar figuren dingen doen met haar die een beetje ‘stout’ zijn.”

hoofd in het HAAR